

GAZ ŁUPKOWY - NOWE BOGACTWO POLAKÓW - SZANSA I WYZWANIE

Instytut
Studiów Energetycznych

SDP WARSZAWA

KDB
Klub Dziennikarzy Biznesowych
Stowarzyszenia Dziennikarzy Polskich
SDP

TVP INFO

Forbes

GAZETA POLSKA

wnp.pl

„Jakie prawo pomoże biznesowi w szybkim uruchomieniu wydobywania gazu łupkowego? Systemy fiskalne”

Dr inż. Andrzej Sikora

Disclaimer

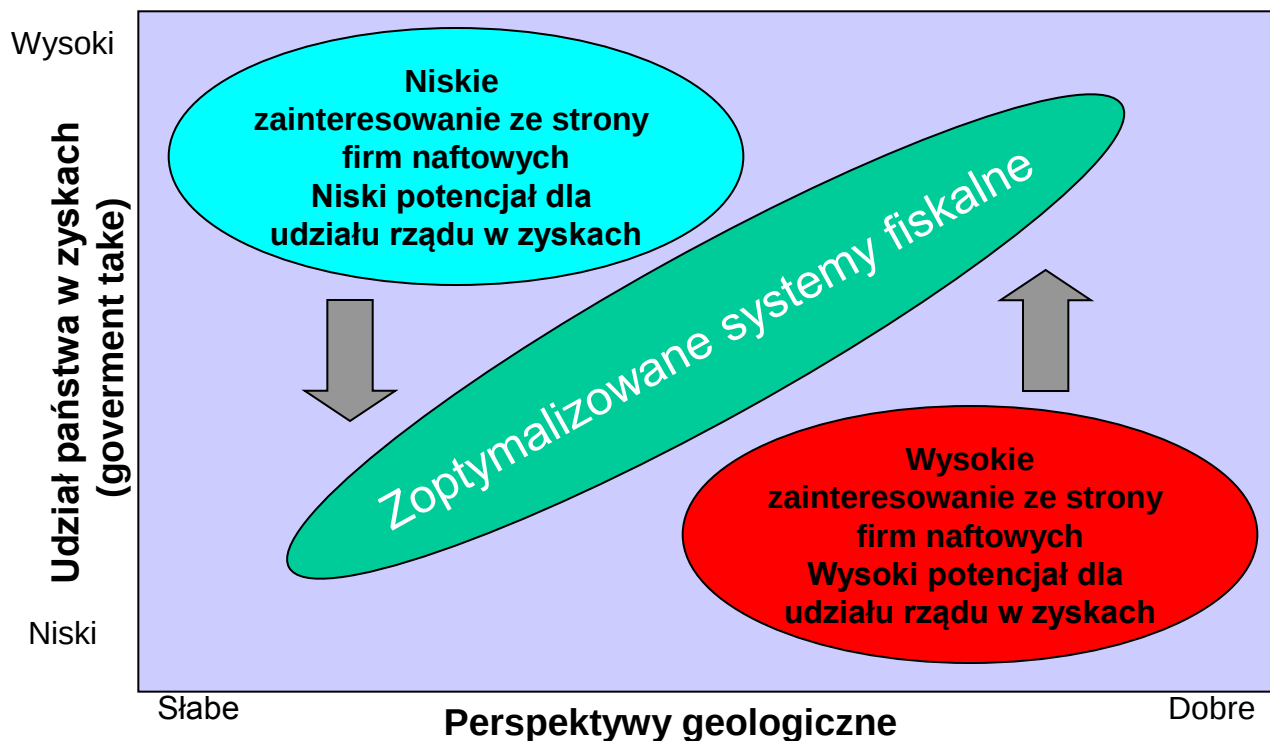
**The information on which this presentation is based
derives from our own experience, knowledge, data and research.**

**The opinions expressed and interpretations offered
are those of Energy Studies Institute
and have been reached following careful consideration.**

**However, the Oil&Gas business is characterized
by much uncertainty and all of our comments
and conclusions should be taken in that light.**

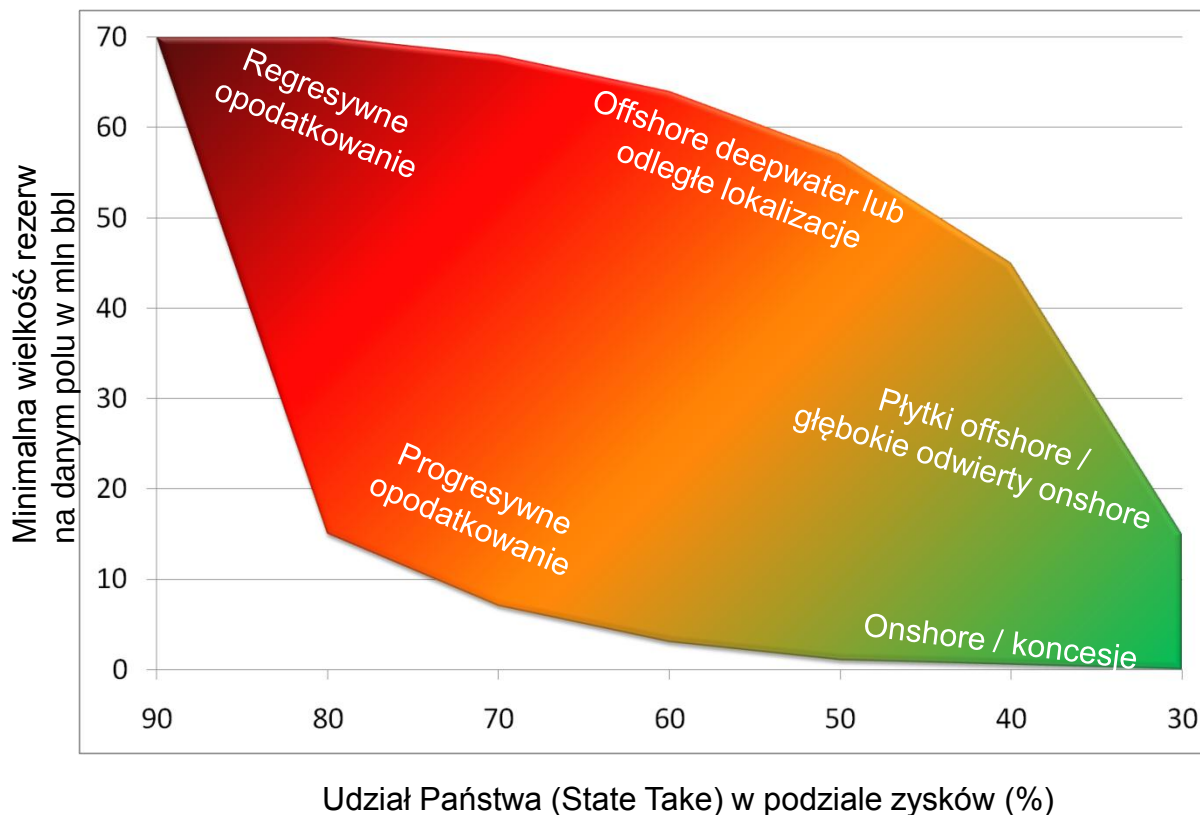
**Accordingly, we do not accept any liability
for any reliance which our clients may place on them.**

Systemy fiskalne w E&P na świecie

- Ryzyko związane z działalnością poszukiwawczą dość silnie ogranicza skłonność firm do ponoszenia kosztów eksploracji jeżeli ich perspektywa przyszłych zysków nie jest odpowiednio wysoka (i vice versa).

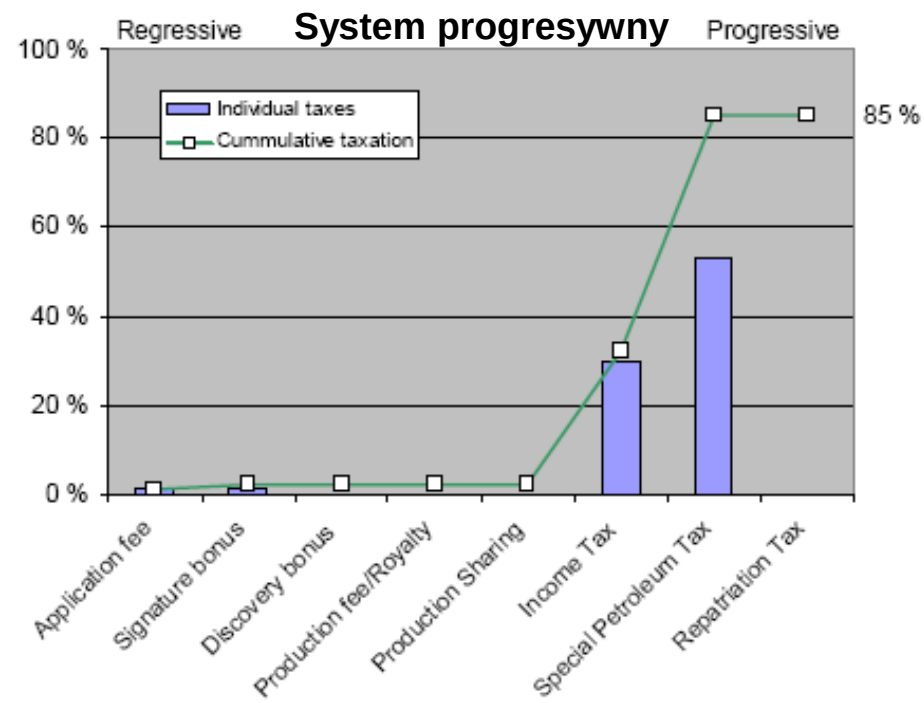
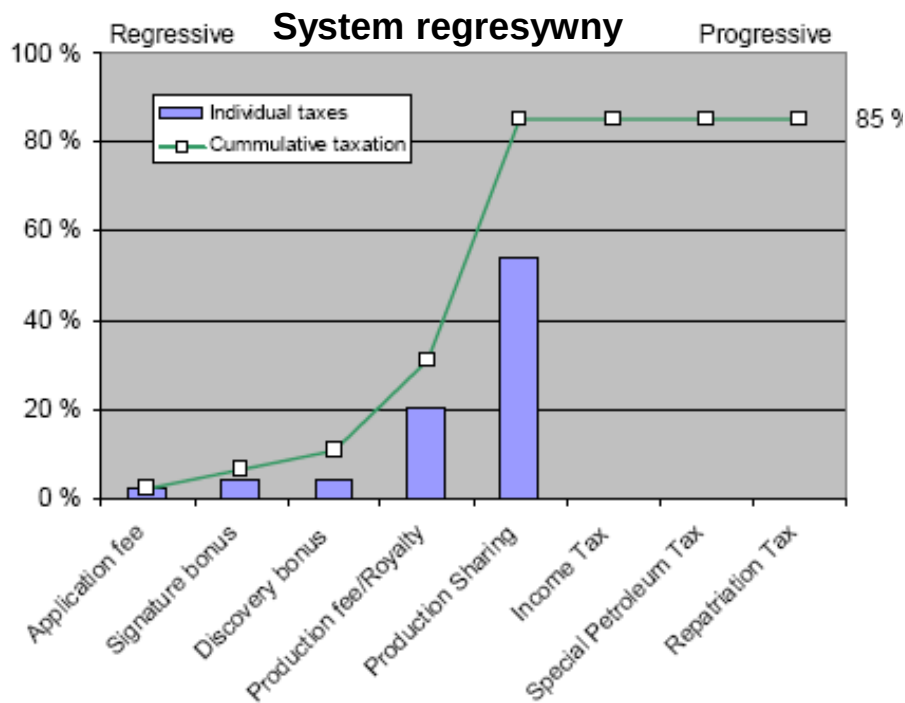
Wielkość rezerw a opłacalność inwestycji w różnych warunkach fiskalnych i geologicznych

- Rozmiar pola, głębokość rezerwuarów ropy i/lub gazonośnych, ich jakość (porowatość, przepuszczalność), geograficzna lokalizacja danego pola (odległe pustkowia, głębokie morze, itp.) oraz wiele innych technicznych aspektów razem z charakterystyką systemu fiskalnego determinują minimalną wielkość rezerw pozwalających na ekonomicznie opłacalną eksploatację danego pola.
- Te czynniki mogą różnić się znacząco w zależności od obszaru i/lub kontraktu.
- Nawet bardzo małe (w sensie rezerw) pole na lądzie, w systemie koncesyjnym z małymi podatkami typu royalty może być opłacalne do eksploatacji.
- Z drugiej strony w odległych lokalizacjach oraz na głębokich wodach, gdzie koszty rozwoju produkcji są wysokie – minimalna wielkość rezerw będzie znacznie wyższa, ale niezależnie od systemu fiskalnego, będzie znacząco się różniła w zależności od odległości i dostępności do istniejącej infrastruktury.

Źródło: D.Wood „Long-term fiscal, contractual stability proves elusive”,
Petroleum Review, luty 2005

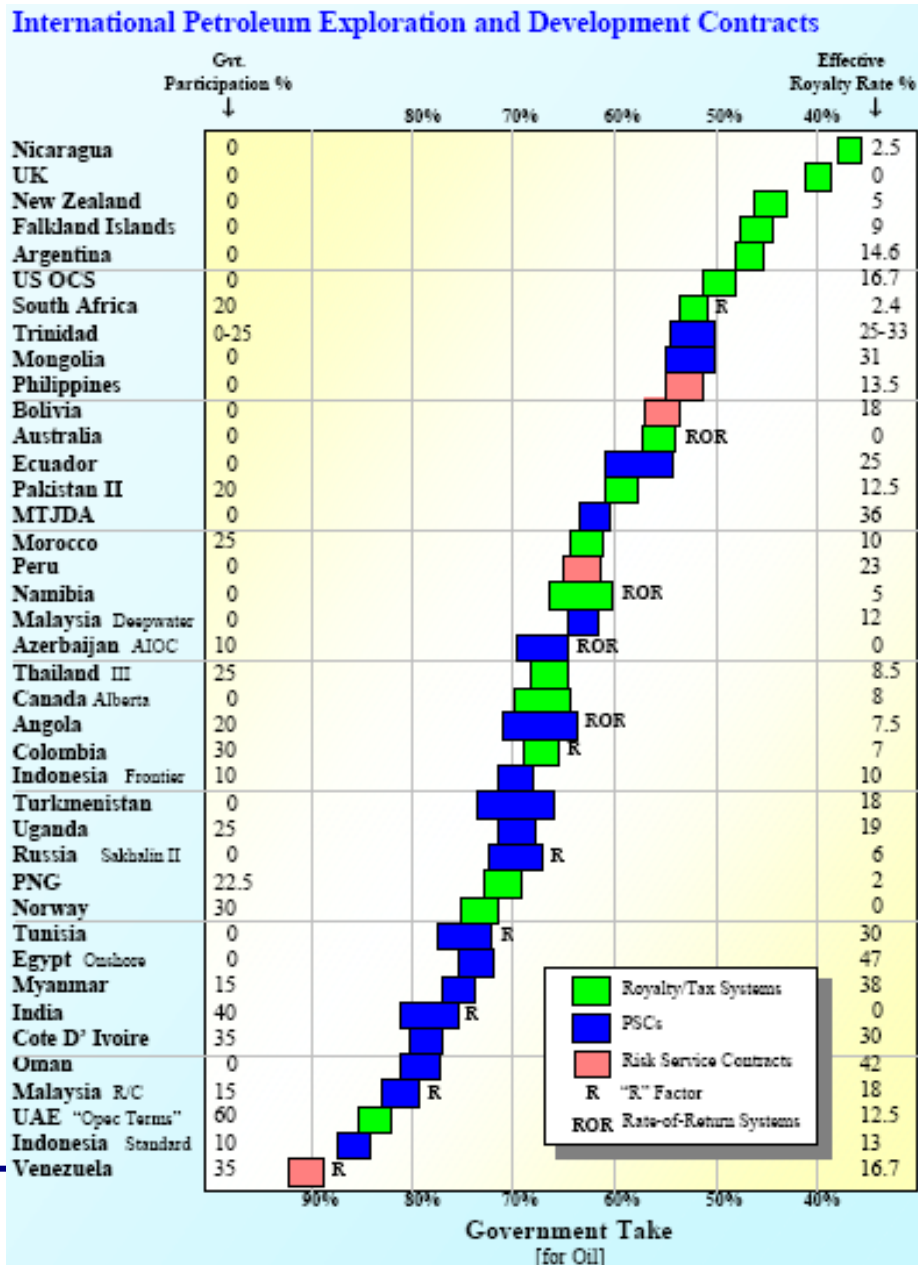
Regresywne vs. progresywne systemy fiskalne

- Opłaty i podatki nie związane z zyskami (np. bonusy czy royalties) czynią dany system regresywnym tzn. nakładający wyższą stopę opodatkowania przy niższych zyskach.
- Państwo redukuje swe ryzyko w E&P wprowadzając bardziej regresywne systemy fiskalne.
- Im bardziej dany budżet jest uzależniony od dochodów z ropy (vide Rosja gdzie ok. 60% dochodów budżetu pochodzi z ropy) tym większa skłonność do wprowadzania systemów regresywnych.

Systemy fiskalne na świecie

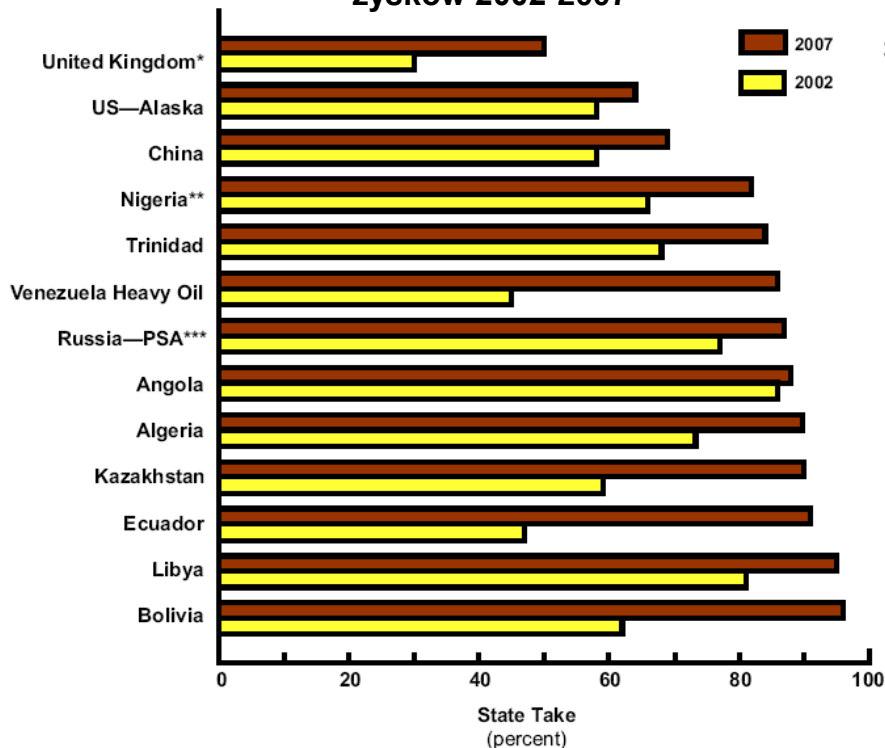
- Generalnie systemy koncesyjne są bardziej sprzyjające inwestorom (mniejszy udział państwa w zyskach) niż systemy oparte na PSC.
- Stąd też i rosnąca popularność PSC zwłaszcza wśród krajów rozwijających się

Źródło: Daniel Johnston „Petroleum tax design”

Systemy fiskalne na świecie

Udział Państwa w podziale
zysków 2002-2007

Source: IHS Data.

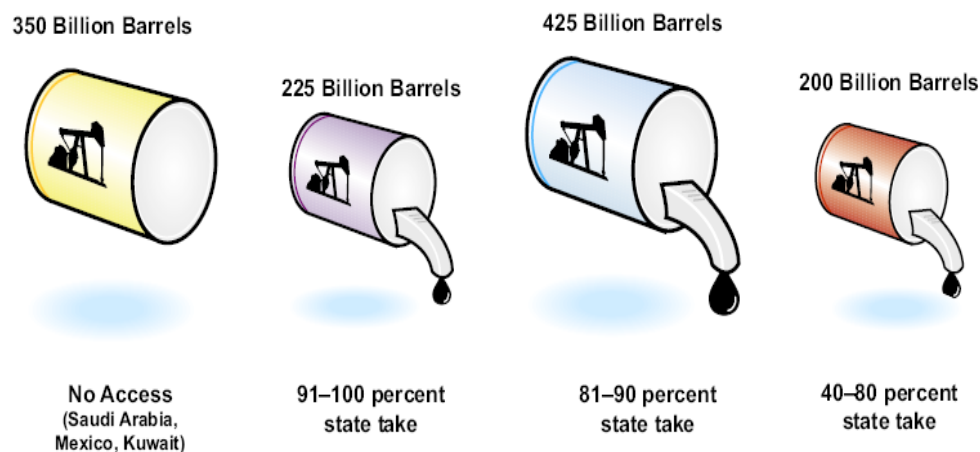
*United Kingdom terms applicable to post-1992 developments.

** Nigeria deepwater offshore leases.

***Sakhalin II PSA contract.

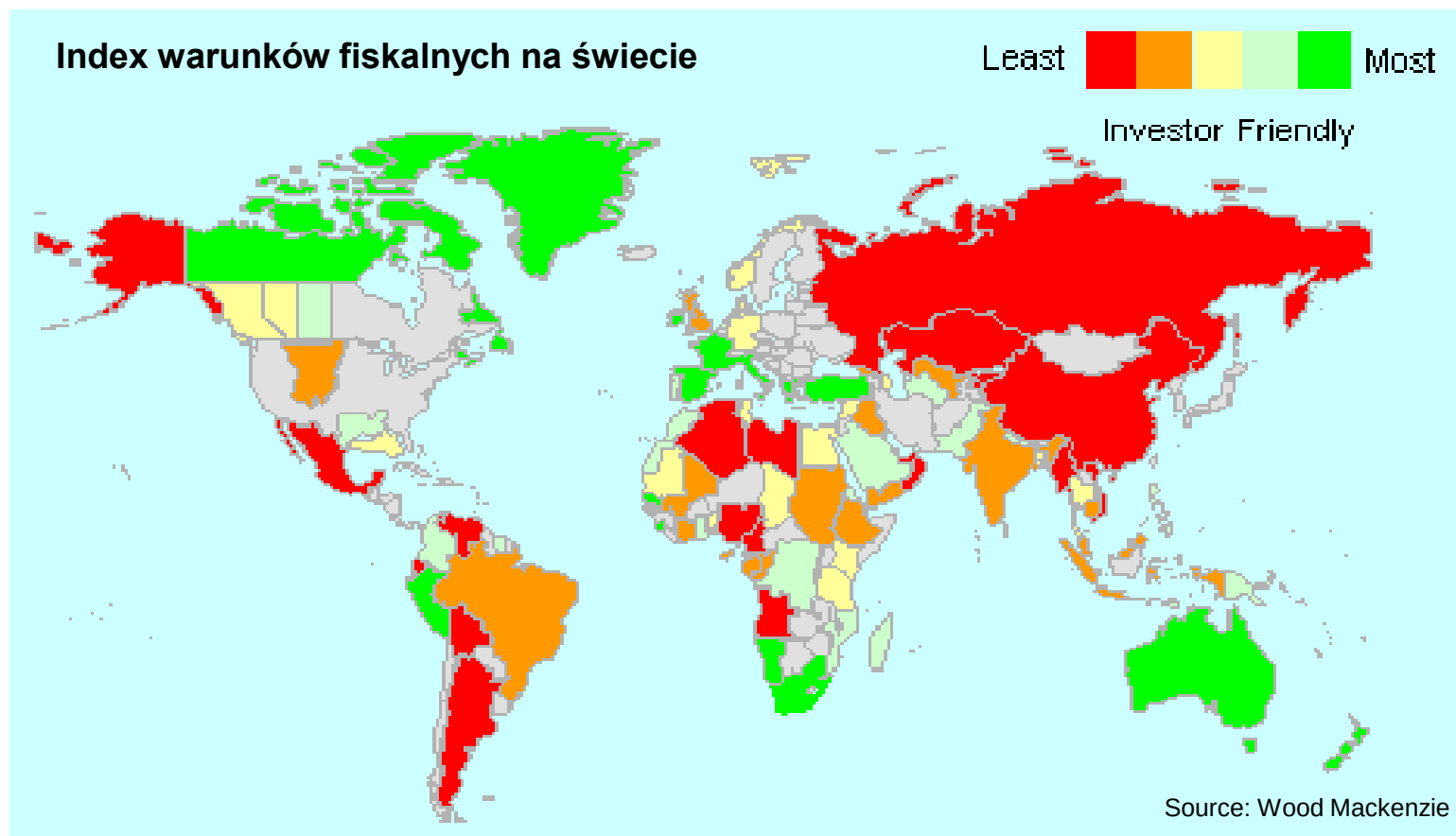
70916-2

Analiza porównawcza udziałów Państwa w podziale zysków w
rezerwach (40 czołowych krajów pod względem rezerw)

- Rosnące udziały Państwa jako konsekwencja większej zdolności i chęci koncernów naftowych do większej zapłaty za dostęp do rezerw węglowodorowych.
- Jest to trend globalny występujący nie tylko w krajach o zwiększonym poziomie ryzyka.

Systemy fiskalne na świecie

Systemy fiskalne na świecie

	Concessions (R/T System)		PSC		SC
Far East	Australia Brunei Korea, South New Zealand	Pakistan (On) PNG Thailand Timor Gap B	Bangladesh Cambodia China India Indonesia Laos Malaysia	Mongolia Myanmar Pakistan (Off) Timor Gap A Vietnam Nepal Sri Lanka	Philippines
Former Soviet Union			Azerbaijan Georgia Kazakstan Kyrgyzstan	Russia Turkmenistan Uzbekistan	
Latin America	Argentina Bolivia Colombia Costa Rica	Falkland Is. Paraguay T&T (On)	Belize Cuba Guatemala Guyana Jamaica	Nicaragua Panama T&T (Off) Uruguay	Brazil Honduras Chile Panama Ecuador Peru Haiti Venezuela
Middle East	Abu Dhabi Ajman Dubai Fujairah	Neutral Zone Sharjah Turkey	Bahrain Iraq Joran Libya	Oman Qatar Syria Yemen	Iran Kuwait (OSA) Saudi Arabia
North America	Canada United States				

Systemy fiskalne na świecie

	R/T System		PSC		SC
Africa	C. Afracan Rep.	Namibia	Algeria	Liberia	
	Chad	Niger	Angola	Libya	
	Congo (K.)	Senegal	Benin	Madagascar	
	Madagascar	Seychelles	Cameroon	Mozambique	
	Malawi	Somalia	Congo (Br.)	Nigeria	
	Mali	South Africa	Cote D'Ivoire	Sudan	
	Morocco	Tunisia (Old)	Egypt	Tanzania	
	Ghana		Eq. Guinea	Togo	
			Ethiopia	Tunisia (New)	
			Gabon	Uganda	
			Gambia	Zambia	
			Kenya		
Europe	Australia	Italy	Albania		
	Bulgaria	Netherlands	Malta		
	Czech Republic	Norway	Poland		
	Denmark	Poland	Turkey		
	France	Portugal			
	Greece	Romania			
	Hungary	Spain			
	Ireland	UK			

System fiskalny w Rosji – cechy charakterystyczne

- Potężne i stale rosnące uzależnienie budżetu federalnego od wpływów z sektora Oil&Gas. Udział tych wpływów w całości dochodów budżetu w 2001 wynosił 45% i do 2003 wzrósł do 59% i ponad 60% obecnie
- W Rosji firma posiadająca licencję eksploracyjną nie ma gwarancji, iż po odkryciu pola uzyska prawa do jego eksploatacji. Generalnie są dwa rodzaje licencji:
 - Poszukiwawcza (do 5 lat), zamienialna w produkcyjną preferencyjnie (ale niekoniecznie) dla posiadacza licencji poszukiwawczej.
 - Poszukiwawczo – produkcyjna (na 25 lat), zamienialna na okres eksploatacji pola.
- Tylko firmy zarejestrowane w Rosji i w których co najmniej 51% akcji (udziałów) należy do inwestorów rosyjskich są uprawnione do udziału w zamkniętych przetargach na eksplorację i rozwój najważniejszych strategicznych pól naftowych w Rosji. Określenie które pola są „strategiczne” pozostaje w kompetencji urzędników Ministerstwa Zasobów Naturalnych. Generalnie złoża ropy o wielkości ponad 70 mln ton (ca. 500 mln bbl) i gazu o wielkości ponad 50 mld m³ są uznawane za strategiczne.
- Nieprzejrzysty system aukcyjny, z terminami uniemożliwiającymi pozyskanie i rzetelną analizę nawet wstępnych danych geologicznych.
- Obecny system klasyfikacji rezerw ma tendencję do przeszacowywania wydobywalnych rezerw przez co zaburza decyzje inwestycyjne i utrudnia zwłaszcza mniejszym inwestorom pozyskanie odpowiednich środków na inwestycje.
- Duża zależność od urzędów i sądów rosyjskich – brak zgody na klauzule o międzynarodowym arbitrażu, brak zobowiązań (np. stabilności systemu podatkowego) ze strony państwa (wyjątek PSC).
- PSC mimo sporego zainteresowania międzynarodowych firm naftowych z uwagi na gwarancje stabilności systemu podatkowego w całym okresie trwania projektu wciąż niechętnie widziane przez decydentów.
- W ramach obecnego systemu PSC wymóg wykorzystania do prac w co najmniej 70% sprzętu i 80% personelu rosyjskiego.

Dziękuję za uwagę 😊

andrzej.sikora@ise.com.pl

